

POVJERENICA ZA INFORMIRANJE**n/r. gospođa Anamarija Musa***Zagreb, 5. srpnja 2017.**IP-2017/86***PREDSTAVKA****NA NETRANSARENTAN RAD SJEDNICA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE:
NEPRAVOVREMENO OBJAVLJIVANJE DNEVNIH REDOVA I MATERIJALA**

Poštovana Povjerenice za informiranje gospođu Musa,

povodom nepravovremenog objavljivanja dnevnih redova i dokumenata, tj. materijala za točke dnevnog reda sjednica Vlade Republike Hrvatske u mandatu predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, a temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama, upućujem Vam ovu predstavku.

Ustalila se praksa da Vlada objavljuje dnevni red sjednice neposredno prije ili čak tijekom same sjednice i to bez pripadajućih materijala za točke dnevnog reda, što se vidi u najavama sjednica koje su objavljene na isti dan, tj. prije neposrednog početka sjednice Vlade¹. K tome, materijali se objavljuju najranije tijekom ili nekoliko sati nakon sjednice. Zbog ovakve prakse i postupanja Vlade, javnost nije pravodobno i kvalitetno upoznata o čemu će se raspravljati na sjednici kao ni o sadržaju dokumenata za predložene točke dnevnog reda, što onemogućuje zainteresiranu javnost za pravovremeno reagiranje i sudjelovanje u procesu donošenja odluka. Pojedini su mediji već pisali o ovoj problematici², a i GONG je u nekoliko navrata upozoravao na urušavanje standarda transparentnosti.

Ovakvim se postupanjem prekida uobičajena praksa objave dnevnih redova i dokumenata barem dan prije sjednice, što su uspostavile i održavale prethodne Vlade počevši od Vlade Ive Sanadera, Jadranke Kosor, Zorana Milanovića i Tihomira Oreškovića. Time se krše načela Zakona o pravu na pristup informacijama, Zakona o medijima, Poslovnika o radu Vlade i Ustava RH:

1. Zakon o pravu na pristup informacijama člankom 7. propisuje da informacije koje tijela javne vlasti objavljuju moraju biti pravodobne, potpune i točne, a Vlada očito krši Zakon svojom zatvorenošću te neobjavlivanjem pravodobnih i potpunih informacija koje su javnosti, građanima, novinarima i medijima korisne kako bi kvalitetno i učinkovito mogli pratiti sjednicu Vlade. Ovakvim postupanjem Vlade javnost ne zna o čemu će Vlada raspravljati neposrednog prije same sjednice Vlade jer se ne zna niti dnevni red sjednice.

1

44. sjednica, 29. lipnja 2017. <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21929/21929>
43. sjednica, 21. lipnja 2017. <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21868/21868>
42. sjednica, 14. lipnja 2017. <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21836/21836>
40. sjednica, 8. lipnja 2017. <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21799/21799>
39. sjednica, 1. lipnja 2017. <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21769/21769>
38. sjednica, 25. svibnja <https://vlada.gov.hr/vijesti/sjednica-vlade-republike-hrvatske-21719/21719>

² http://www.novolist.hr/novolist_public/layout/set/print/Vijesti/Hrvatska/Zasto-Plenkovicev-tim-isključuje-novinare-Radom-iza-zatvorenih-vrata-Vlada-krsi-Ustav-i-vlastiti-Poslovnik

2. Nadalje, kako bi bili pogodni za ponovnu uporabu, informacije tijela javne vlasti trebaju biti dostupne u strojno-čitljivom obliku, u otvorenom obliku i u skladu s otvorenim standardom, sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (članak 27. stavak 2.) i smjernicama Direktive 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. godine. No, Vlada sve dokumente objavljuje u .pdf formatu čime se ne osigurava kriterij strojne čitljivosti podataka, a podaci koji nisu strojno čitljivi ne smatraju se otvorenima. Vlada bi u svrhu ostvarivanja standarda otvorenosti podataka, svoje informacije i dokumente trebala početi objavljivati u nekom od strojno čitljivih formata, od kojih su neki od najprikkladnijih .html i .json formati.
3. Ako je Poslovníkom o radu Vlade (članak 34.) propisano da pisani poziv za sjednicu Vlade s prijedlogom dnevnog reda i materijalima koji sadrže stajališta i prijedloge Odbora, odnosno koordinacija, glavni tajnik Vlade upućuje članovima Vlade 24 sata prije održavanja sjednice, nije jasno zašto se taj isti dnevni red s materijalima, tj. dokumentima ne može objaviti i dostaviti novinarima.
4. Dodatno, narušavaju se dosegnuti standardi otvorenosti vlasti prema javnosti i posebno prema novinarima zbog kršenja Zakona o medijima (članak 6.) prema kojem su vlasti dužne davati točne, potpune i pravovremene informacije novinarima pod jednakim uvjetima.
5. Ovakvim ponašanjem Vlada ozbiljno narušava i ustavne odredbe (članak 38. Ustava RH) kojima je propisano pravo na pristup informacijama te da ograničenja tog prava moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu.

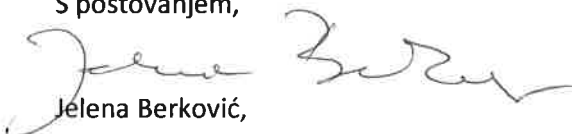
Stoga GONG od Povjerenice za informiranje traži da poduzme sve korake kako bi javnost ostvarila Ustavom zajamčeno pravo na pristup informacijama, mogla adekvatno pratiti sjednice Vlade te na njih reagirati.

Nadalje, GONG predlaže unaprjeđenje propisa, tj. sljedeću mjeru u cilju zadržavanja dosegnutih standarda transparentnosti Vlade i prava javnosti da bude informirana o radu najmoćnije institucije izvršne vlasti: Vlada bi trebala na svojim internetskim stranicama minimalno dva dana unaprijed objavljivati potpuni dnevni red svojih sjednica, sve one dokumente o kojima će raspravljati, a koji nisu klasificirani oznakom tajne, kao i izvještaje po svakoj točki i odluci nakon svake sjednice Vlade.

Vlada svojim otvorenim, transparentnim i uključivim radom mora postavljati najviše standarde dobrog upravljanja te time biti primjer svim ostalim tijelima javne vlasti bilo na državnoj ili lokalnoj razini. Odgovorne vlade unaprjeđuju transparentnost svog rada kako bi povećale povjerenje građana u rad tijela javne vlasti i trošenje javnih sredstava te u konačnici smanjile prostor za korupciju.

Bez povjerenja građana u tijela javne vlasti nema ni sudjelovanja građana i javnosti u donošenju odluka, što slabi kvalitetu donošenja i provođenja propisa. Samo informirana javnost može biti učinkovit demokratski mehanizam kontrole vlasti, a zadaća institucija u zrelih demokracijama je edukacija javnosti i što transparentnije informiranje o radu tijela javne vlasti.

S poštovanjem,

Jelena Berković,

izvršna direktorica GONG-a